

Aleksander Nyrek

EKOLOGICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU POLSKI - PRZESZŁOŚĆ I TERAŹNIEJSZOŚĆ

Celem rozważań przedstawionych w pracy jest wskazanie możliwości rozwoju gospodarczo-społecznego przez właściwe wyzyskanie warunków naturalnych, nazywanych dziś ekologicznymi. Rozważania odnoszą się do dorzeczy Odry i Wisły, to jest obszaru, który już pod koniec panowania księcia Mieszka I określony został jako należący do jego państwa¹. Zakres chronologiczny obejmuje całą naszą historię. Jednak rozważania o właściwym, a czasem i błędnym użytkowaniu środowiska naturalnego przedstawiono bardzo wybiórczo. Chodzi przecież o to, aby przebyte doświadczenia pomogły nam w wyborze trafnych działań w użytkowaniu środowiska naturalnego naszych ziem. Jednak dla ścisłości zaznaczyć należy, że błędy w użytkowaniu środowiska naturalnego, to nie tylko polski przywilej. Nie ustrzegły się ich przecież narody i państwa o znacznie starszej i bogatszej kulturze niż Polska. Wystarczy wskazać kraje Bliskiego Wschodu, gdzie obszary piaszczysto-pustynne rozprzestrzeniają się na gruntach uprawnych przed tysiącami lat. Współcześnie za bez troskie użytkowanie środowiska naturalnego większości narodów grozi wręcz katastrofa, bez porównania większa niż w krajach Bliskiego Wschodu. Stwierdził to były przewodniczący Organizacji Narodów Zjednoczonych, U.Thant, na XXIII sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 26 V 1969 r.² Jakże przejmujące są niektóre fragmenty *Raportu* U.Thanta, wygłoszonego wówczas. Należy zauważyć że *Raport* ten napisany został na podstawie sprawozdań otrzymanych przez ONZ ze wszystkich kontynentów oraz z większości państw. Ze względu na wagę tych kilku zdań pozwolę sobie je zacytować: "po raz pierwszy w historii